

NAPLÓ

Előfizetési ár:

Egész évre 5 kor. | Egyes szám ára 4 fill.

Folyóiratokhoz 6 fill.

Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Feloldó szerkesztő:

DERÉKY ANTAL

Igazgató:

ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.

Közlemények átvétele csak felirattal van megengedve

A félkezű ember rémtette Holttest az erdőben

Ingyen tanítás.

Az őszi, szeptemberi fuvalom új korszak szellőjét hozza el a magyar közéletre, amikor a kisgyermek előtt először nyílik meg teljesen ingyen az iskola, hogy őket a műveltség első elemében részesítse. A legszegényebb szülők is örömmel, bátran viszik most már a gyermekeiket az iskola padjaiba, örömmel afőlött, hogy most már akadály nélkül részesülhetnek gyermekeik a hazafias oktatás áldásaiban. Mert nagyon sok azoknak a szülőknek a száma, akiknek nagy gondot okozott egy korábbi beiratási díj előteremtése is. Sokkal több, mint hinnők. Egy hétgyermekes családapánál hét korona, egy pár cipe egy heti élelem ára. Egy szegény özvegyasszonynál egy napi koplalás, sőt talán még szívetindítóbb áldozat is.

Ez tehát ma megszűnt. Igazság szerint nem tekinthető ugyan valamely korszakot rendítő nagy reformnak. Csak egy szemernyi lépés a nemzet kulturális előhaladása felé. Már régen meg kellett volna valósítani. Hisz az államnak legfőbb érdeke, hogy a magyar iskolákat a gyermekek előtt megnyissa, abban képzett, sőt az ifjú nemzedéket a tanulásra kötelezőleg kényszerítse.

Visszás és káros rendszer volt épp a legszegényebb osztályt sújtani tandíjjal és beiratási díjjal, mely egyenesen akadályt szolgált neki arra, hogy gyermekeit tudásban és erőnyekben nevelje. Megnyitni az iskolákat, nem elzárni. Megnyitni minden módon, hogy tudjon be oda az ifjúság. Lépesmézzel becsalogatni oda a gyermeket, hogy tudásával, intelligenciájával építse fel a magyar nemzet jövő nagyágát.

A szeptemberi új korszakot azért köszöntjük örömmel, mert erős a reményünk, hogy ez az első kulturális lépés maga után fogja vonni a rég óhajtott kulturális reformok egész sorozatát. Ebben van a reményünk, mert ez is egy hatalmas tényezőként fog szerepelni a nemzet sorsának megfordításában.

Jönnie kell az általános, kötelező ingyenes oktatásnak. A nemzet nagy érdeke, a szociális és liberális haladás legelőkelőbb feltétele, hogy az oktatás minden magyar iskolában ingyenes és kötelező legyen. Módot kell nyújtani a magyszerű elv keresztülvitelére s akkor fogunk élni ideális és böles nemzeti életet, ha az állam elmegy odáig, hogy nemcsak tanszerekkel látja el az ifjúságot, de ha kell, betevő falatot is nyújt az éhezőknek és ruhával takarja be a didergőt. Ne feledjük, hogy minden polgár, a kít hasznos, művelt munkásságát nevelünk a nemzetnek, majdan kamatos-tól téríti azt hazájának vissza.

Egy vigaszunk és reményünk azonban van. Az új törvény áldásait hamarosan kézzelfoghatólag fogjuk érezni és majd hozza magával a többi, azt az

ideális kort, mikor az ország minden iskolája tárva-nyitva lesz, nevelvén önzéretes, művelt és kiváló férfiakat a nemzetnek.

Az ördög bibliája.

Kávéházakban, kaszinókban, éttermekben, korcsmákban, elkülönült szobákban görnyednek az emberek éjjel és nappal a kártyaasztal, — az ördög 32 lapos bibliája, — mellett. Nehezen szerzett pénz uszik el ott nagyon könnyen, de eluszik sok becsület is. Mindennap elvashatni, hogy ez sikkasztott, amaz öngyilkos lett, mert kártyázott és vesztett. De ezek a mindennapi események nem is rázzák meg a kártyás társadalmat, csak ha egy nagyobb botrány, vagy egy szomorú öngyilkosság alkalmával irnak és beszélnek a kártyajáték káros és erkölcsi alapot nélkülöző voltáról, ocsudnak fel néha az emberek. Aztán ismét napirendre térnek az eset felett és tovább folyik a csöndes kártyajáték mindenfelé, ahol ebben az országban könnyelmű emberek laknak. Ilyenek pedig hazánkban mindenütt vannak.

Elterjedésre nézve a kártyajáték legalább is olyan népszerűségnek örvend nálunk, mint a kenyér. A főrangú köröktől le egészen a koldusokig, a társadalom minden rétegében számtalanok áldoznak ennek a szenvedélynek, mely megszámlálhatatlan boldogságot és emberéletet tett már tönkre. Káros és haszon nélkül való a kártyajáték minden neme a játékosra nézve, mert ha az egyik napon sikerült is kifosztania embertársát, bizonyos, hogy a másik vagy harmadik napon ő vérzik el. A legveszedelmesebb természetesen a kártyajáték, melyet a törvény is üldöz.

A törvény, mint játéklövedő! Itt meg kell állapodnunk, mert hiszen az a főoka annak, hogy a kártyajáték oly akadálytalanul pusztít mindenfelé. Nagyon sok rosszul végrehajtott törvény van Magyarországon, de a legmostohább bánásmódban részesül ebben a tekintetben az a törvény, melyet a kártyajáték ellen hoztak. Nincs Magyarországon klub, társaskör, kávéház, vendéglő és korcsma, ahol kártyajátékot ne üznének, s egyes helyiségek mintha csak kizárólag erre a célra tartatnának fenn. Minden rendőrközeg tudja, hogy hol és mikor kártyáznak kártyázó, hiszen az illesimti titokban tartani nehéz és lehetetlen, de a társadalom e súlyos betegsége ellen alig tesz valamit. Az a felgás, hogy a kártyajátékot törvényes szigorúsággal ellenőrizni sem nem lehet, sem nem szükséges, oly mély gyökeret vert a magyar közfelfogásban, hogy azt kiirtani vagy megváltoztatni csak új törvénnyel, vagy nagyon szigorú rendszabályokkal lehet csak. Ezekre pedig abszolúte nincs kilátás ná-

lunk. A nyilvános helyiségek egyik főjövédelme a kártyapénz, természetes tehát, hogy ott csak forszírozák a kártyajátékot, különösen a haszardirozást, mert az jövédelmez legtöbbet a kávésnak és vendéglősnek.

Társadalmilag lehetne csak segíteni ezen a bajon, ha megindulna széles körben a mizgalom a haszardjáték ellen. De ez is utópia. A hol minden második ember haszardjátékot folytat, mit lehet ott elérni egy ilyen mozgalommal?

Védtelemül és tanácstalanul állunk a kártyajárvánnyal szemben, mely megszűnni csak akkor fog, ha egy jobb, egészségesebb társadalomkölcsi fel-fogás lép a mostaninak helyébe.

A Napló Mindenütt

Meghalt a nyár...

Haldoklik a természet. A vadgeszteny król panaszos sóhajjal peregnék le az elfonnyadt, fakó levelek s lágy szeretettel fődik be az édes anyaföldet. Az elszáradt avar titokzatos zizzenéssel roppan meg a lábunk alatt; a korai dér mint kristálycsepp csillog az elszáradt avaron. A messze szálló daruk panaszos krárogása hallik el és a kőbor esti szellő szomorúan szép meséket mond az enyészetről, a hervadásról, a lombhullásról. Minden, minden a nagy temetésről, a természet haláláról beszél.

Temetésre készülnek... Haldoklik a napsugaras, örökszép nyár s a közelgő őszi csufondáros kacagással ül vidám halotti tort a nyár felett. Haldoklik a természet... A világ megtelik fájdalommal, szomorúsággal s az emberek igaz könnyeket sirnak a nyár virágborította koporsójánál. Siratják a nyár halálát, de még jobban megkönnyezik az önmaguk vesztését. Mert a nagy temetésen, a természet halálakor mi is temetünk. Ifjúságot, álmod, ábrándot, szerelmet... Eltemetjük azokat a ragyogó, színes, gyönyörű álmokat, amelyek visszakerültek hozzánk meddőn, társtalanul, szárnyaszegetten. Megsiratjuk azokat a boldog álmunkat, amelyek soha, soha nem tudtak megvalósulni. És ott állunk halott álmunk rideg koporsójánál könnyes szemekkel, szívünkben a meg-megújuló fájdalom keserű érzésével. Siratják az álmunkat, amelyek meghaltak, mielőtt az őszi hideg lehellete megérintette volna őket.

... Meghalt a nyár... A bágadt, erőtlén napsugár már nem tudja kicsókolni kelyhéből az utolsó rózsabimbót s a fonnyadt, fakó falevelek egyre hullanak, peregnék. Az erdő, berek méla rejtékét nem veri fel a vidám csicsérgés; megagyott az ének a kis madárka fáradt ajakán s ha néha-néha dal fogan is rajta: fájdalmas, merengő az.

... Meghalt a nyár s vele együtt eltemetjük az álmunkat, reményeinket is. Eltemetjük a mámort, a vágyat, a sze-

reimet, s kiégett lelkünkben csupán a szelid visszaemlékezés halvány sugara maradt meg; élünk a múltból a jelennek s a jelen sivárságát megédesítjük a múlt emlékeivel.

Villamos és teherkocsi.

Aki valaha abban a rendkívüli szerencsében részesült, hogy villamoson tehetet meg az utat Kőbányára, vagy a város más külterületére, annak Istennek is tetsző látványosságban lehetett minden pillanatban része, abban a gyűlölködésben, melyet a közönséges cibill kocsisok tanúsítanak a villamosok egyszerűsége személyzete ellen. A napokban nekünk is jutott ebből a nem mindennapi mulatságból egy parányi rész, amikor is tanui lehetünk annak, hogy egy teherkocsi, nem éppen intelligens kocsisa egyenesen nekíhajtotta lovait a villamosnak és Isten csodája, hogy ebből összeütközés és komolyabb baj nem következett; csak a villamos vezetője jéd holtra és a kocsit egészen megtöltött közönség sikoltozott fel r múltén, ami a civill kocsis urnak annyira megtetszett, hogy durva röhögésbe tört ki és jókedvében még az ostorával is végig vágott az öt rendreutató villamos kalauzon. A villamos megállt, a közönség zugolódot, rendőrt kiáltozott, de mint a legtöbb esetben, most sem lehetett rendőrszemét látni az egész vonalon és a garázdálkodó kocsis vigan tovább hajtott és a markába nevetett. Ez újabb adat és bizonyíték annak a sürgetésére, hogy a rendőrséget szaporítani kell minden vonalon, de különösen a külfelkeken, ahol durvábbak az erkölcsök és szenvedélyesebbek az emberek, ahol tehát az összeütközsek nemcsak a járművek, de az emberek között is sokkal gyakoribbak és az ellenőrzés feltétlenül szük-ségesebb is.

A kolera Kőbányán.

Ne ijedjünk meg, nincs Kőbányán kolera és nem is lesz, ha az óvintézkedések, az erre hivatott egyének által ezután is olyan erélylyel és tapintatos körültekintéssel tétetnek meg, mint eddig. A X. kerület elüljárósága, Toperczer Péter és dr. Tódy Emil tiszti orvosa, eléggé nem dics rhetó humánus buzgalmat feitenek ki, hogy kerületüket a járvány elől mentesítsék. Nemcsak falragaszokon hirdetik, de személyesen is felügyelnek a köztisztaságra, az utcák, terek, lakások és gyárak szigorú ellenőrzésére. A múlt héten is összehívták a gyárak és vállalatok főnökeit és azok helyetteseit értekezletre és személyesen tartottak szabad előadást a szükséges köztisztasági és közegezségügyi óvintézkedésekről, melyeknek foganatosítását, a figyelmesen hallgatók legjobb lelkiismeretére és jóakarására bízták. Különösen hangsúlyozták a gyárak veszeljét, mint a járványok legveszedelmesebb fészkeit és terjesztőit és bizalmasan kérték a vezető férfiak erélyes

2. oldal.

támogatását, a humánus kötelesség teljesítéséhez. A hallgatók a derék előljárót és tisztí orvost lelkesen megjelenezték, amit ezek méltán meg is érdemeltek.

Untauglich!

Nem adunk most szomorú statisztikát arról, hogy mennyire elsatnyult a mostani nemzedék, hogy száz közül csak ennyi meg ennyi fiatal ember vált be katonának. Még azzal a banális esettel sem kedveskedünk, hogy ez meg ez mert „untauglich” lett, főbe lötte magát. Egy ritkább esettel állunk szemben, mely a szentimentális lélekből könnyeket fakaszt, a cinikust azonban még érzéketlenebbé teszi, mert az élet céltalanságáról és értéktelenségéről elfogadott álláspontját megerősíti. Az üllői-uti kaszárnya sorozó-bizottsága a múlt héten a katonaságra alkalmatlannak nyilvánított egy fiatalembert. Elég értelmes arca volt, de sovány, úgy, hogy „untauglich”-nak nyilvánították. A fiatal ember nem akart távozni. Könyörgött, rimánkodott, sirt, hogy csak tartsák benn, különben éhen hal. Munkát nem kap, ismerőse nincs, idegen ebben a nagy városban, most már csak a katonaság volt az egyedüli reménye, ez öntött beléje életet s az a reménye is szétfoszott. Ez a kiáldozó nyomorúság persze nem hatotta meg a sorozóbizottságot, törvény, törvény, ahhoz alkalmazkodni kell, miért nem született erősebbnek, és a szerencsétlennek el kellett távoznia. Aki szeret elmélni, sok következtetést vonhat le ebből az esetből, az elmélgések és következtetések azonban nem változtatnak a nyomorúságon.

Tülekedés az iskoláknál.

Ismét tolongnak a felnőttek és fiatalok, ismét taposták a tyukszemeket és az iskolákhoz vezető utakat, ismét volt tülekedés, láрма és fogak csikorgatása, szóval — ismét beiratkozás volt az iskolákban. Ez nálunk mindig egy kis zendülést jelent, mert zendülnek, akikre sor kerül és még inkább, akik türelmetlenül várják az órák mulását, amíg rájuk is sor kerül. Ha valaki látja — tájékozatlan idegen — el fog csodálkozni azon a borzasztó nagy tudásvágyon, mely nálunk kergeti az embereket. Még az öklöket sem sajnálják, úgy törtetnek, hogy egymást tönkre gázolják, de be kell jönni annak a gyereknek az iskolába, ha addig élnek is. Mert az iskola a mennyország, ott a megváltás, ott kínálkoznak a legfőbb és legmagasabb gyönyörűségek. És éppen ezért ez a hihetetlen nagy tüntetés. Ez is olyan, mint az élet vására. Mindenki tolakszik, mindenki könyökkel tör előre és amikor odaér, ahol nincs semmi tovább, akkor veszi észre, kár volt mindenért, a egész csak illúzió, csak csalás, mindent ígér és semmit sem ad. Ez a hasonlat tényleg nem is éppen jó, mert az iskolával nem egészen így van. Az adja is, amit ígér. Ígér diplomát és ad diplomát. És tudást? Azt, kérem alásan, nem is ígérnek. De talán nem is adnak... És ha adnak is, csak olyan keveset, hogy az életben alig lehet hasznát venni...

Magyar élelmesség.

Azt szoktuk magunkról mondani, hogy hiányzik belőlünk az élelmesség és nincsen érzékünk ahhoz, hogy tőkésítsük képességeinket. Nohát erre alaposan rácsafol egy délmagyarországi orvos. Az eset igen feltűnően jellemzi nemcsak az élelmességet, hanem a legmesszebbmenőmenő kapzsiságot is. Hónapok óta beszélnék az egész világon, ahová csak a kultúra elhatolhat Erlich professzor csodás szérumáról s zárandokolnak ambulatóriumba olyan emberek, akik már minden reményességüket feladták az életől, és ő, a huszadik század új csodatevője, a sir szélén állókat visszaadta és adja ezrével az életnek. Erlichet méltán csodálja a világ nemcsak zenialitásáért, hanem azért a hihetetlen önzetlenségéért, amelylyel az emberiség érdekében dolgozik.

Ingyenesen, teljesen ingyenesen bocsátja a csodaszert orvosi intézetek rendelkezésére s így jutott belőle hozzánk Magyarországra is tekintélyes mennyiség. És most következnek a magyar élelmesség a maga teljes meztelenségében. Akadt egy magyar orvos, aki az ingyen, tisztán kísérletezésre szánt orvosságot áruba bocsátja, szóval „sejtet” csinált belőle. Igaz, hogy maga a tudós professzor megadta reá az engedélyt, de hát tehetett-e egyebet egy ilyen gavallér uri ember, mint Erlich. Bizonyosak vagyunk benne, hogy amikor a pénzért való „kísérletezést” engedélyezte, gondolt-befeled egy nagyot és még bizonyosabbak vagyunk abban is, hogy a tudós és feltétlenül gondolkodó orvosnak eszébe jutott, a másik eset, amikor is egy másik magyar orvos — miután nem tudott semmiképpen a csodaszerthez jutni, 10 koronával akarta megvesztegetni a professzor laboránsát. Ime, így mutatkozunk be mi, jó magyarok a külföldnek, és aztán tessék csodálkozni azon, hogy vegyes fogadtatásban részesülünk, ahová a hírlink eljut. Miért kellett éppen magyar orvosnak kezdeni a „sejtést”, miért nem várt az a jó ur egy kis ideig, amíg Erlichék társasága kezdi a zseniális orvosser tőkét aprópénzre váltani?! Aztán még mondja valaki, hogy nem vagyunk élelmes emberek.

Itthon összekotyvasztanak valamit, rögtön részvénytársaság alakul az értékesítésére; összebujnak, titkolódnak s végül kiül a nagy semmi, az okéklüli hühhó. A külföldről behozott és ingyenesen kapott csodaszerekkel pedig megindulnak házaló körutra. Magyar élelmesség! Nevezhetnők ugyan másnak is... de nem akarjuk magunkat még inkább kisebbiteni.

Blum Lajos
Kőfaragó- és sarkőüzlet
Budapest, VII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészeti síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

síremlékek
egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

A pénzügyörök nyomora

Ki ne ismerné az államnak ezen nyomorgó páriát, akik a legfontosabb államszolgálatot teljesítik. Vas szigorral örködnek a kincstár vagyona felett, s óriási részük van az állam vagyonának szaporításában. Hivatásukat a nagyközönség kilenczven százaléka nem érti meg, s ezért nem a legnagyobb szimpátiával viseltetik irányokban, sőt állíthatjuk, hogy ezek a derék közgei az államnak, uton, utfélen ellenszennel találkoznak. A szó szoros értelmében a legteresebb szolgálatok egyikét végzik ezek a derék emberek, akik katonai fegyelem alatt állanak. Örhhelyét épp úgy nem hagyhatja el a derék pénzügyör, hóban, ígyban, zivatarban, mint a puszkaporos torony mellé állított katona. Éber szemmel kell örködni a vámsorompónál, a határon és vasutakon, hogy a nagyközönség, amely szereti tiltott módon becsempészni az elvámolás alá tartozó holmikat, — meg ne károsítsa az államot. Éberségük óriási összegekkel szaporítja az államkincstár vagyonát. És ezért a fontos, életbevágó szolgálatért a legmostohább elbánásban részesülnek — kenyéradó gazdájuk — az államkincstár részéről. Egy pénzügyörnek átlagos havi fizetése 70—80 korona. A fővigyázóé 100—110 korona. Ilyen arányban van a szemlések, sőt a biztosok fizetése. Megélhetésre kevés, a meghalásra éppen elegendő. Éppen ezek a szomorú állapotok riasztják el az embereket, hogy erre az „utált” pályára

lépjenek. Megkivánják a szegény pénzügyöröt a különböző vizsgákat is. S amikor például a fővigyázó a szemlézi, vagy a szemlést a biztos vizsgát letette, 10 évig nyomoroghat még, amíg előmenetelben részesül. Nem egyszer mutattunk rá már erre a szegényletes állapotokra, s most ismételtlen és a legkomolyabban hívjuk fel az illetékes hatóságok, különösen a pénzügyminiszter ur figyelmét ezekre a szegény embe-
rekre, akiknek nagy része családapa. Gondoljon végre rájuk is, hiszen nincsen az államnak még egy ilyen közege, aki az államkassza tartalmát annyira szaporítaná. Aki tehát hasznot hajt nekünk, az megérdemli, hogy szolgálatait kellőképpen méltányoljuk és tisztességesen honoráljuk.

(e. zs.)

IRODALOM MUVÉSZET

RÉGI NÓTA.

Éneklí egy hegedős a XX-ik században.

Hej, csunya bogarak,
Labanczok, labanczok:
De szaporák vagytok,
Hogy minálunk már ti soha ki nem haltok!

Haóta siratjuk
Sok igaz ügyünket,
Örökös vesztlünket
S mindig a labanczok ettek meg ben-
[nünket!

A bécsi hóhérok
Hoppon maradtának,
Rég nem is volnának;
Ha a magyarok mind magyarok volnának!

De szegény hazánknak
Örökös vesztere,
Örök szegényére:
Mindég akad eb a császár kenyerére!

Lelketlen, czudar nép
Ez a labancz féle,
Az ördög van véle,
Csak a császárra néz, nem a nemzetére!

S ellabanczolná a
Menybeli júsát is...
— Az ivadékát is,
Verje meg az Isten a haló porát is!!
Szabolcska Mihály.

Jutalomdíjak a színházi karszemélyzetnek. Balla Kálmán színigazgató a múlt évben Kaposváron olyan újítást léptetett életbe, mely követésre méltó példát szolgálhatna az összes magyar színigazgatóknak. Díjakat tűzött ki a karszemélyzet azon tagjainak jutalmazására, akik az év folyamán legtöbbet adnak a színház külső megjelenésére, legtöbbet áldoznak színházi jelmezre. Ennek a reformnak szeptember 1-én telt le az első esztendeje. Balla Kálmán igazgató társulati gyűlést hívott össze, melyen a díjakat kiosztotta. A női karból ötten, ellenben a férfi karból csak ketten kaptak 50—50 korona jutalmat az igazgatótól meleg elismerő szavak kíséretében, míg a nyolczadik díjat Jászai Böske sugónőnek ajándékozta az igazgató, aki odaadó munkásságával méltán részesült erre a nem remélt kitüntetésre. Az ünnepélyes aktus után Balla igazgató megköszönte a társulat lefolyt évi működését és fokozott munkakedvvel buzditva őket a jövő évre is kitérte ugyanezeket a díjakat.

A budai szinkörben, Krecsányi Ignác, művészeti személyzete most készül Kazaliczky Antal „A kard becsülete” című új darabjának bemutatására, melyből Krecsányi igazgató rendezése mellett napoként szorgalmasan folynak a próbák. A darabotól, — mely a társulat egész személyzetét foglalkoztatja, — nagy sikert remélnék.

Színészlet Nagykorörsön. Heves Béla a szatmári színházterület kiváló igazgatója szeptember 1-én kezdte meg újonnan szervezett társulatával a hat hétre tervezett őszi színvadi Lehar „Luxemburg grófiával” és egy csapásra megnyerte a kényes nagykorörsi közönséget. A zsufolt ház a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott Heves Béla idej társulatáról és a jó körösiek erősen ragaszkodnak Heves Béla szatmári igazgató törekvő

és semmiféle áldozattól vissza nem riadó személyéhez.

Az operette és énekes előadásokban Balla Mariska szoubrette primadonna, Dénes Ella koloratur énekesnő, Pongrácz Matild, H. Reviczky Etel, Pető Stefi, Káldor Dezső, Somogyi Károly, Mátray Kálmán, Roos Jenő, Burányi Ferencz és ifj. Balogh Gyula a legkiválóbbat nyújtották, míg a drámai előadásokat Zöldi Vilma, Homokay Gabriella, Czokó Miczi, Horváth Lenke, Dinyenyessy Juliska, Vidor József, Sipos Zoltán, Herczeg Vilmos, Vajna Károly öntudatos játékkal emelték magas színvonalra. Az énekes darabok bemutatása és a zenekar vezette Hajsinek Rezső karnagyot dicséri.

Czakó Vilmos igazgatóhelyettes és Vajna Károly titkár az adminisztratív ügyek vezetője, míg Baghy Gyula főrendező szaktudása a darabok beállításában mintaszerűt produkál.

Kis színház. Sziklay Kornél városi kerületi kis színházában, pénteken került bemutatásra „Hullám Adámék egyetlen fia”, a Hullám Adám és Blitz Rézi folytatása. A zsufolt ház viharos tapsokban részesítette Sziklay Kornél alakítását, valamint Bogár Gizi és Iványi művészi játékát. A darab fényes kiállítása, az összevágó pompás előadás, valamint a cirkszusz képben felléptetett artísták meglepő mutatványai rendkívüli tetszésben részesültek és bizonyos, hogy a darab hosszú ideig műsoron tartja magát.

A magyar staggione első előadásai. Multszombaton tartotta Zentán, a Hidvéghy Ernő által alakított magyar staggione társulat első előadását, mely alkalommal Herczeg Ferencz „Byzánccal” című színműve került színre zsufolt ház előtt. A közönséget valóságos meglepte a fényes kiállítás, a stilszerű díszletek, a korhű jelmezek és a kiváló gondolatossággal előadás, a melyhez hasonló eddig Zentán aligha produkáltak. Óriási sikere volt Hidvéghy Ernőnek, a kit az est folyamán számos óvációkban részesítettek, de kijutott a tapsból Károlyi Sári, Kardos, Lengyel és Forgácsnak is, a kik erre kitűnő alakításukkal méltán részesültek. A tizenkét előadásra majdnem az összes helyeket elbérték és így a magyar staggione a legkedvezőbb előjelek mellett indul első hódító útjára.

Mikszáth emléke.

Alig mult néhány hete annak, hogy az egész nemzet mély részvétele kísérette örök nyugóhelyére hazánk egyik legnagyobb íróját, Mikszáth Kálmánt. A „nagy palóc” váratlan halála nemcsak az ország szívében, a fővárosban, hanem a Kárpátoktól az Adriáig, mindenütt, a legmélyebb megdöbbenést keltette. Résztvétel adózott a külföld is, és osztozott a magyar nemzet mély gyászában. Mikszáth halálával a sajátos ízű zamatos magyar elbeszélő művészet hosszú időre, talán örökre elnémult.

Az isteni gondviselés akarta úgy, hogy akkor nemuljon el örökre a lant, amikor írói munkásságának félszázados ünnepét ünneplte. Megengedte neki még a sors legalább azt, hogy életében láthatta azt a szeretetet, amelylyel az egész ország művelt közönsége csüggett rajta. Ünnepet ült az egész ország, még a legkisebb község is. Sajnos, éppen ez a meleg ünneplés fárasztotta ki a nagy író, s a nemzet hangos szeretetének megnyilvánul-

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sírkövek rendkívül nagy választékban kaphatók.
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

Minden a szakmába
vágó munkát, temetői javítások, véső-
nek és aranyozások
juttatásoson és lelki-
ismeretesen készü-
nek.

nulása közepette következett be a nagy katasztrófa, akkor, amikor még el semült az örömműnnp zaja. Halhatatlan emléket eddig csupán megírt gyönyörű munkái hirdetik. Halála után felmerült az eszme, hogy a nemzet kegyelele jeléül szobrot emel a nagy írónak, amelyet a főváros egy arra alkalmas terén helyeznek el. Hogy azonban mikor fog állani ez a szobor, az még a jövő titka. A nemzetet megelőzte egy fővárosi dérek polgár, Kantzler Gyula ismert régi kávéháztulajdonos, aki a József-körút és Baross-utca sarkán levő kávéházat sietett a nagy író nevére, Mikszáth-kávéházzá elkeresztelni. S hogy kegyeletének még inkább kifejezést adjon, saját költségén készítette el egy hírneves szobrászművész, Mikszáth Kálmán mellszobrát, amelyet a modern kor igényeinek teljesen megfelelőleg átalakított, látványosságzámba menő kávéházban állított fel, s azt nagy ünnepséggel szeptember hó 10-én, déli 12 órakor a főváros előkelőségeinek jelenlétében leplezte le.

A leplezési ünnepélyen a család képviselőit megjelent Mikszáth Kálmán két fia, több író és művész. A hatóságokat Rózsavölgyi Antal VIII. ker. előjáró és Bónis VIII. ker. kapitány képviselte.

A félkezű ember rémtette

Kegyetlen gyilkosság híre tartja izgalomban a kis Vancsod község lakosságát. Egy lelketlen, rovtu paraszter véres boszút állott kedvesén, ki nem akart vele vadházasságra lépni. A leány nem akarta a házasság ember családi életét egészen feladni, nem akarta, hogy a gonosz ember végképp kitegye az utcára feleségét. Többször visszautasította a félkezű parasztot, ki most már féltékenykedni kezdett a leányra. A féltékenykedés adta a kezébe az elvetemült embernek a fegyvert, ki vadászpuskájával orvul lelőtte a szerencsétlen leányt. Vancsod községben mindenki ismerte a verekedéseiről és gonosz tetteiről híres Varga Lászlót. Számos bűn terheli ennek a félkezű embernek vállait. Csak pár éve szabadult ki a fegyházból, hol gyilkosság miatt volt elzárva. Vargának felesége, gyermeke volt, de őt ez még sem tartotta vissza attól, hogy más falubeli fehér-cseléddel viszonyt kezdjen. A félkezű embernek, úgy látszik, szerencsése volt a szerelemben, mert sikerült neki meghódítani a szép Tyukodi Margit szívet. A viszonyról beszélt az egész falu népe, ami Varga Lászlónak is tudomására jutott. A megcsalt asszony mit sem tehetett férje viselt dolgaiért. Tehetetlenül kellett néznie, mint dulja fel lelketlen férje családi életét, Vargát ez a kicsapongó élet sem elégítette most már ki, végképp szakitani akart feleségével és kedvesével akart új házasságra lépni. Ajánlatokat is tett Tyukodi Margitnak, hogy lépjenek bagóhíre. A leánynak, ugyilátszik, szeretőbb és érzőbb szíve volt, mint kérőjének. Arra való hivatkozással, hogy nem akar egy ártatlan asszonyt koldusbotra juttatni, visszautasította a szerelmes ember ajánlatát. Varga erre a visszautasításra nem volt elkészülve. Most már a féltékenység vad dühe tombolt lelkében. Szentül meg volt győződve, hogy a leány hűtlen lett hozzá, elhagyta és másnak lett kedvese. E felett való elkeseredésében elhatározta, hogy a leányt elteszi láb alól. Vasárnap dolga akadt Tyukodi Margitnak a kukoricásban. Varga ennek nesztét vette és

melegeste a foglalatokodó leányt. Vaddászfegyverével lőtt kedvesére, ki halálosan vérző sebbel esett össze. A golyó mellkasába furódott. A lövés zajára csakhamar a tragédia színhelyére szaladtak össze a járókelők, kik Varga Lászlónak már hűlt helyét találták, csak a fegyverére akadtak rá, mit feledékenységből ott hagyott. A haldokló leányt lakására szállították s egyuttal értesítették az esetről a csendőrséget is. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a gyilkos kézrekerítéséért, mely másfél óra mulva sikerrel is járt. Vargát erősen megvasalva szállították be a nagyváradi ügyészség fogházába.

Nyílt-tér.

Sternberg
Armin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és
legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden
cikkéről külön-külön jelennek
meg. Érdeklődőknek kívánatra
ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÖNTETVE! A m. kir. kormány
által alapított „Millenniumi állami
érem”-mel melyet a hangszer-csoport
összes versenyzői közül kizárólag
csakis czégünk nyert el.

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-téri házából 18 évi pontos lakbérfizetés daczára minden ok s megkérdésem nélkül 650 koronával kistájgeroltattam. Fogműtermemet már **Baross-tér 18.** szám alá helyeztem át, hol kérem engem szükség esetén felkeresni sziveskedjék.

Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-tér 18. (a keleti pályaudvar közelében). Telefon: 159-63.

Álompor a borban.

Két notórius s régóta körözött tolvaj furfangos módon s nem is egészen primitív eszközök felhasználásával fosztott ki egy aradi bérkocsist, akit leírtattak, álomport keverték a borába s aztán, a magáról már mitsem tudó embert, becsalták a kukoriczába, ahol minden pénzétől, 220 korona összegtől megfosztották. A tolvajok a sikerült mütét után elmenekültek, a károsult bérkocsis feljelentése után azonban az aradi rendőrség hamarosan elcsipte a kitűnő férfiakat. Ezzel jó fogást is csináltak, mert a tolvajok régóta bujkálnak a rendőrhatalóság előtt s nemcsak egy bűn terheli a lelküket. Az eset egyébként a következő:

A múlt héten Szabó Péter aradi bérkocsis egy kis mulatságra kapott kedvet. Pénz volt nála elegendő s így mi sem gátolta őt meg abban, hogy alaposan fenekezte ne nézzen a boros pohárnak.

A mulatozáshoz azonban a „jó cimbor” elengedhetetlenül szükséges valami és Szabó Péter csakhamar szerzett is egy ilyen társat Mézi Ferenc személyében, aki a bérkocsishez csatlakozott s részt vett annak mulatozásában. Anyira részt vett, hogy amikor a hangulat már igen magas fokra hágott, gondja volt arra, hogy észrevétlenül álomport hintsen társának poharába. A bérkocsis ki is itta a pohár tartalmát s csakhamar elhagyták a vendéglőt. Mézi Ferenc karonfogta dülöngélő társát és a szentleányfalvai országot felé vezette, majd becsalta a kukoriczába, ahol az alaposan berugott ember, csakhamar mély álomba merült.

Mézi úgy látszik csak erre a pillanatra várt s nyomban hozzáfogott a mulatozáshoz. Alvó társának mellényzsebéből 220 koronát vett ki s egyéb apró értékeket. Ezek után pedig eltűnt. A bérkocsis kellemetlen elcsúszást ébredt, mert amint kijőzandott, keserűen konstata, hogy az utolsó fillérig kifosztották. Feljelentést tett a rendőrségen s Grein Nándor tb. főkapitány vette kezébe a nyomozást, amely eredményre is vezetett.

A tettest már elfogták, de letartóztatják egy bűntársát is, egy Balogh Dávid nevű régóta körözött csavargót. A két notórius alakot kihallgatják, azután pedig az ügyészségre szállítják őket.

HIREK

A hétről.

Holttest az erdőben.

Trautenberg Frigyes gróf móri nagybirtokosnak pusztavámi erdejében megdöbbentő leltre akadtak tegnapelőtt az arajárók. Holtan, megfagyott vérében feküdt a fák alatt egy legényember, a kinek testén 11 seb tátongott. A holt emberben Krepsz Ádám 23 éves pusztavámi legényre ismertek s tisztában voltak azzal, hogy a legény gyilkosságnak csett áldozatul. Hogy ki volt a gyilkos, azt még nem tudják. A faluban azt beszéltek, hogy Krepsz Ádám nagy orvadás volt s most is orvadászatra indult az erdőbe. Valószínűleg az erdőörrel ütközött össze, aki meg akarta akadályozni az orvadászatot. A valódi tényállást kiderítésére erősen nyomoz a móri csendőrség. Az ügyészséget értesítették az esetről, ahonnet Pataki Armin dr. tegnap kiutazott a községbe, hogy a boncolást megejtse.

Szélhámos színész.

Takácsi Jenő színész, mint ő mondja budapesti színész, sőt színművész, mert minden színész azt állítja magáról, hogy művész. Egyik a színjátszásban, másik másban. Takácsi Jenő például művészné mutatkozott a szélhámoságban. Pár nap előtt Kevermesen (tetszik tudni, az egy pusztán) tartott előadást. Igen, de ehhez ruha is kellett, Kiss Andor ottani segédjegyzőtől kért kölcsön egy öltözet fekete ruhát és azzal bucsuzás nélkül távozott. Hasonló szélhámoskodásokat követett el Kiszimbirban és Csánádpalotán is, míg végre a csendőrség elcsipte és biztonságba helyeztette a szegedi ügyészség fogházában.

A kártya áldozata.

Newyorkban, mint onnan jelentik, a minap öngyilkossá lett a magyar kolónia egyik ismertebb tagja: Feder Bruno helyszerező. Federnek régebben sikerült magának szép egzisztenciát biztosítani, meg is nősült, utóbb azonban kezdte el hanyagolni a dolgot és a newyorki magyarok szokott példája szerint kártyára adta magát. Szüvedélyes játékos lett és nem törődött többé sem az üzletével, sem a családjával. De a játékban nem kedvezett neki a szerencse és erre öngyilkos lett az egyik newyorki szállodában. A felsége számára levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, azért öli meg magát, hogy az asszony könnyen és kényelmesen szabaduljon tőle, s ne álljon többé semmi megérdemelt boldogsága útjába.

Zálogszedulákat

brillánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brillánsokért többet fizetek, mint amennyiér ujonnan vették. Schiller Izidor, Síp-utca 8

Az Angyalföld titkai.

37

(Regény.)

És elszavalta a saját verseit, melyek egymásután lassacskán az eszébe jutottak; előbb halkán, majd hangosabban, lelkesültebben, mintha mámorossá tenné a multak emléke... És minél tovább szavalt, annál jobban csodálkozott, hogy ezek a versek mind az ő agyában fogamzóttak... mikor még ember volt, tisztességes, becsületes ember... mikor dolgozott, küzdött és szeretett, mert volt miért és volt kiért élni...

Örzsé lélekzett nélkül hallgatta; tekintete ott csüggett a poéta lelkesültségtől átszellemült arcán, különösen lázban égő, nagy kék szemében...

Otthon, a szülői házában volt egy szerény emlékkönyve... abban sok szép vers volt feljegyezve, amit barátai és barátai iriak bele emlékül... Ezeket a verseket, amelyeket itt most Bandi lelkesülten elszavalt, nem értette meg tökéletesen, de érezte, hogy a szívből jönnek és a szívhez szólnak, mert mialatt hallgatta, észrevétlenül nehéz könyvek peregték le az arcán...

Bandi szemei hirtelen fennakadtak... hebegett, dadogott... a feje lehanyatlott és elaludt.

Örzsé ijedten nyúlt a pálinkás tüveg után, mely egészen üres volt... A boldogtalan poéta, a szavalás hevében kiitta egész tartalmát, mely három estére is elegendő lett volna...

Az asszony ezért nem esett kétségbe és szent reménnyel bizott tovább is a jövőben... Lefektette a mámoros embert és másnapra kelve jó, erős kávé főzött a számára... Remélt, mert remélni akart, pedig sajnos, szép reményei nem váltak valóra...

Mindaketten szorgalmasan munka után jártak, de sehose találtak. A gyárak túllömöttek voltak; a kézimunkának, most — télviz idején, — semmi értéke sincs. A munkásokat elbocsájtották, de ujjakat nem alkalmaztak helyükbe... Igen, ha legalább havazna, akkor Bandi a hótakarítással megkereshetne egy kis pénzt. De az ég nem könyörült rajtuk. Bandi kétségbeesetten állott naphosszat a pályaudvaron. Pajtásai bojkottálták és csak olykor kaphatott valami csekély borralót, mellyel kinos éhségét csillapíthatta. Napok óta háltak a dermesztő hideg szobában, napok óta nem ettek már meleg eledelt. Egy darabka száraz kenyéren és néha egy kórty pálinkán tengették életüket... A házbérfizetés ideje is veszedelmesen közeledett... a butor részleteit is fizetni kellett volna és sehoh semmi kilátás a helyzet javulására... sőt egy napon a kenyér is elfogyott és éhesen fekdűtek le, hogy másnap ismét éhesen induljanak munkakeresésre...

Örzsét, még az éhségnél is jobban bántotta a tudat, hogy nem tehet boldoggá azt az embert, akit mint istenét szeretett, akire ráruházta volna a világ minden örömét és akinek most csak terhére és romlására volt.

Mert ő miatta dobták ki pajtásai a közösségből; ő miatta nem kap munkát és ő miatta nyomorog, küzdök és éhezik nap-nap mellett. Pedig Bandi soha egy szó szemrehányást se tett neki... soha egy szóval se panaszkodott... hanem türt, szenvedett néma megadással,

2. oldal
gyöngéden, meleg szeretettel... Ez még jobban bántotta az asszonyt, úgy, hogy szinte beleőrült... Megakart menteni és kétségbeesésében elhatározta, hogy megmenti még a saját élete árán is... Elhatározta, hogy még ma ételt szerez bárhonnán, ... még akkor is, ha lopni kellene — szerelméért... És nekiindult a hidegben... cél-talanul barangozt az utcákon... Éhség gyötörte, hidegség kinozta, míg végre elhatározta, hogy az egyik jó ismerőséhez, a gazdag Kovácsnéhoz bekopogtat valami alamizsnáért.

Ez a Kovácsné jómódu, öreg asszony volt, akihez Örzse naponként lapot hordott és aki mindig mogorván fogadta, mert nem szerette a rongyos és szegény embereket.

(Folytatása következik.)

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe.

Lakásának poloska és moly elleni karbantartásait helyiségenként ötven fillér havi díjért elvállalja

STANDARD
féreg elleni karbantartó társaság.
IV. Kossuth Lajos-utca 14-16.
Telefon 66-63.

Legelőkelőbb szórakozóhelyek

MIKSZÁTH KÁVÉHÁZ

(Baross-utca és József-körút sarok) teljesen újonnan átalakítva.

Esténként
Veszprémi Kiss Jancsi
országos híri kiváló cigány-primás, a Józsefvárosiak kedvence, teljes zenekarával hangversenyez.
Az összes kül- és belföldi lapok. Figyelmes kiszolgálás.
Teljes tisztelettel
Kanczler Gyula és Tsa.
tulajdonosok.

MÁTYÁS KIRÁLY KÁVÉHÁZ
Rákóczi-ut 19.

Esténként személyes vezetéssel a hírneves

Sovánka Nándor
teljes zenekarával hangversenyez.

OSTENDE-KAVÉHÁZ
RÁKÓCZI-UT 20.

Előkelő családok találkozóhelye.
Remek hideg vacsorák, melyek háziang francia szakácsom által készíttetek.

Esténként
Vörös Misi
a közkezdvelt cigányprimás teljes zenekarával hangversenyez.

Szíves partifogást kér:
GROSS ÖDÖN
az OSTENDE és nyiregyházi PANNONIA kávéházak tulajdonosa.

Telefon: 3-68, 36-40

? Hol találkozunk ?

Színház, Irók és művészek találkozó helye:

Gläser **METEOR** kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám, ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmértányosabb árban számíthatnak.

Színház kávéház

VII. ker. Aréna-ut 56. szám.

újonnan át-alakítva f. hó 9-én megnyílt.

Esténként székesszékházi teljes zenekarával hangversenyez.

Tisztelettel
Árva Ottó Ede kávé.

! Budapest éjjel !

Látványosság

a **GENUA** kávéház

VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.

Egész éjjel nyitva.

esténként Komáromi Bertók Jóska teljes zenekarával hangversenyez.

Gerber vendéglője

Aréna-ut 74. szám alatt létezik.

Volt palma liget.

Fogorvosi intézet.

FOGÁK

szájpadlás és gyökerek ellátása nélkül 4 koronától följebb.

10 évi jótállással.

Az általam készített és a párisi fogorvosi akadémia kiállításán kitüntetett fogak ráadásul különösen használhatóak, könnyen megszokhatók, a beszédben semmiféle zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vehetők és a valódi fogakat teljesen pótolják. Továbbá aranyhídnak és koronának egyedül speciális készítője

Schatz Jenő
technikai főnök.

Budapest, VII., Wesselényi-u. 60., I. 4. sz.

Rendelés egész napon át este 8 óráig. — Vasár- és ünnepnapokon is. — Szakorvosi rendelés fog- és szájbeteg részére.

Foglómések a legrendkívülibb kezeléssel. Speciális, fájdalommentes fogműtétek. Régi rossz fogorvosok átalakítása megvárható. Vidékiek 12 óra alatt ki-oligítottak. Mérsékelt árak.

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabadalmazott rendszer szerint legjobbat készít (részletfizetésre is) a czimbalmokészítés elismert első szakértője

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
BUDAPEST,

Erzsébet-körút 42. szám.

BUTOR.

Arveresen vett régi és új, legelőcsöbttől a legjobb minőségű. Ugyiszintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és uri szobák, angol börgarnitúrák, szalon, riturák, szőnyegek, csillárok, petróleumlámpák, olajfeszítények és irodai berendezések legelőcsöb- ban beszerezhetők

Ancsel és társánai,
Dob-utca 22.

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA.

A Szent-Lukácsfürdő átmeneti évad a igen élénk. Az augusztus havi vendégnevorból felemlítők a következők: Louis Burge magyar, Birmingham, Marcel Daves London, Ludwig Weber k. re-kedő, Zabze, dr. Viktor Babes fia orvos Bukarest, Julius A. far gyaru a doos Prossnitz, Milna Lib-rach te god, William Clark New York, E. las andau Lemper, Seimling Jarosie és leoma D ozd., dr. Czeslaw Vaidgorski orvos Gylbow, Ludwig Du-bensky főhadnagy Eornenburg, Vitorie Waser és neje gyaruadonos Genova, Ciuiescu Romane és leanya Bukarest, Maria Britk mel rod, Mikó Peter földbitokos Heri ádpemeli, dr. B. lo h orvos Hoz-Viz, Jakab Rezső kir. ujal biro Marosvára hely, H. száros Lázlo urai igazgató ars, Gomyry Laszlo s öccse m rnök Me. ötel ud és még számos kül-földi és magyar szári előkelő vend g. A tél be-rondezzék a lizon talon időjárásban nagy előnyt nyu anak a fűdőkura használatával.

Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda. Kristály forrásásványviz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

FOGÁK

szájpadlás nélkül, ráadásul azonnal használhatóak, 4 koronától. Gyökérellátolás teljesen felesleges. Aranyhídnak és koronák 10 évi jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készíttetnek, foghírnak teljesen érzéketlenre, tartós tömések 3 koronától. Régi, használhatatlan fogorvosok és fogak 24 óra alatt használhatóvá alakított. Mérsékelt árak! Részletfizetésre is. Rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap is.

Dr. EGEDUS JAKAB

VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin. Szpecialista minden fog- és szájbetegségben. Kérem a pontos orzme ügyeint.

PAP PAP PAP
Gichner János
ágyonb, róz-, és vasbutorgyáros, szépen, fűgöny, pokróc, terítő stb. nagy választékban.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.
Fiktziot:
(Korcsani) Ró Gyoz-ut 86.
GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9. sz.
Arjogyszéket bárkinak ingyen és bérmentve küldök.
Mog nem felelő árut kiserélem vagy a pénzt visszadom.

CEYLON kávéházban
Rottebiller-utca 10. sz. híres cigányprimás zenekarával hangversenyez.
Márkus Péter
Ceylon vacsora!
Hajós Lipót és Társa.
Volt nagymarosi „Korona Szálloda” bérője orosz főherceg által kitüntetett

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!
WILLAX KÁVÉKOCCA
forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész. zamatos és kiválóan jóízű fekete- vagy tejeskávét nyújt.
GARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.
WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST.
SZARTELEP-IRODA: VL VACZKI-UT 167-169. TELEFON: 177-61.

Nem érdemes rongyosan járni!
FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. **Vidékieknek mintát bérmentve küldök.**
Ha 12 forintért rendelhetek divatos öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot finom gyapjuszövetből mérték után.

Nyomatott a „Globus” műintézet és kiadóvállalat részvénytársaság körforgógépein, Budapest, VI., Aradi-utca 8. sz.